

Seurakunta

5/2020

Enonkoski • Kerimäki • Punkaharju • Rantasalmi • Savonlinna • Savonranta

uutiset

"Vanhemmat tekevät
maailman tärkeintä työtä"

Diakoniatyö ja perheiden hyvinvointi s. 6

Pyhäinpäivä la 31.10.



Sairaalasielunhoito on
potilaan ja omaisten tukena

Lue lisää s. 4 - 5



Kirkkomusiikkiviikko

25.10.-1.11. Ohjelma s. 3

Tapaktumat takakannessa

Eksistentiaalisia kysymyksiä

Tässä lehdessä on artikkeli sairaalapapin työstä ja sairaalasielunhoidosta. Siinä on pariinkin otteeseen sana ”eksistentiaalinen”. Mitä se tarkoittaa? ”Eksistentiaalisella” tarkoitetaan sellaista, mikä koskee ihmisen olemassaoloa, sen ehtoja, edellytyksiä ja perusteita.

Eksistentiaaliset kysymykset nousevat pintaan kuoleman lähestyessä. Kun oman olemassaolon loppu lähestyy, ihminen alkaa miettiä, mitä olemassaolo ja minuus ylipäänsä on. Kysymys voi aiheuttaa ahdistusta, sillä oman olemassaolon loppumista ei voi käsittää. Silloin päälle voi hyökätä kokemus siitä, että olemassaolo ylipäänsä on järjetöntä. Sellaista kokemusta ei voi hoitaa lääkkeillä. Sille ei löydy lääketieteellistä syytä kehosta, ympäristöstä tai mielestä. Se kohdistuu koko olemiseen ja ilmenee syvänä merkityksettömyytenä.

Hoitohenkilöstö tai omaiset eivät välttämättä osaa kohdata potilaan eksistentiaalista ahdistusta. Siksi on hyvä, että on olemassa sairaalapappeja, jotka ovat opinnoissaan ja työssään perusteellisesti pohtineet eksistentiaalisia kysymyksiä. Siksi he osaavat kuunnella; myötätuntoisesti, ymmärtäen ja itse liikaa ahdistumatta. Sairaalapapeilla on yleensä oma,

kristinuskosta nouseva vastaus olemassaoloa ja sen loppumisen uhkaa koskeviin kysymyksiin. Heidät on kuitenkin koulutettu olemaan tuputtamatta sitä. Sairaalapapille voi puhua myös ”keveimmistä” asioista kuin eksistentiaalisista. Puhuminen ei edellytä hienojen filosofisten sanojen osaamista.

Mutta vielä hieman eksistentiaalista kysymyksistä. Ne eivät liity pelkästään kuoleman lähestymiseen. Ne koskevat kaikkea ihmisenä olemista, jopa niin syvästi, että 1900-luvun tärkeintä filosofista suuntausta on nimitetty ”eksistentiaalisuudeksi”. Sen keskeisin idea on se, että ihmisellä – toisin kuin kaikilla muilla olennoilla – olemassaolo edeltää olemusta. Meidät ihmiset on ikään kuin ”heitetty olemassaoloon” räpiköimään. Meidän itsemme on yritettävä löytää olemuksemme eli syy ja mielekkäisyys olemiselle. Tilanteemme on hyvin erilainen kuin vaikkapa possulla. Sillä on ensin olemuksensa, jota se olemisessaan väkisinkin toteuttaa: rypee, syö, parittelee ja kakkaa. Ihmisyksilöllä ei tällaista valmista olemusta ole, vaan hän on tuomittu vapauteen, etsimään olemiselle merkitystä.

Joittenkin eksistentiaalistifilosofien mukaan ihmiselämällä ei ole merkitystä. Aito ihmisyyden on heidän mukaansa siinä, että

kohtaa olemassaolonsa turhuuden urheasti eikä yritä tukahduttaa siitä nousevaa ahdistusta järkeilyllä tai viihdykkeillä.

Kristillisen eksistentiaalismin mukaan vastaus taas löytyy siitä, että me olemme Jumalan luomia. Voimme löytää ihmiselämän merkityksen, koska Luoja, kaiken merkityksen lähde, syntyi Jeesuksessa ihmiseksi. Lisäksi hän nousi kuolleista ja toi siinä meille toivon olemassaolosta kuoleman jälkeen.



Sammeli Juntunen
kirkkoherra



Lahjoita jouluiloa postikortilla

Punkaharjun kappeliseurakunnassa järjestetään ILOA-joulukorttikampanja, jossa kirjoitetaan joulukortteja tuntemattomille henkilöille. Voit valmistaa kortin itse tai hankkia valmiina. Toivomme, että jokainen joulukortti sisältäisi iloisen joulutervehdyksen vastaanottajalle. Voit tuki laittaa korttiin myös jouluisen runon tai jotain vastaavaa. ”Allekirjoita” kortti etunimelläsi. Jaamme kortit eteenpäin kappeliseurakunnan työntekijöiden toimesta ennen joulua.

Palauta kaikki kampanjakorttisi 3.12. mennessä yhdessä suljetussa kirjekuoressa Punkaharjun seurakuntatalon postilaatikkoon tunnuksella ”ILOA-joulukorttikampanja”.



Puuhamessu tehdään yhdessä

Puuhamessu on erityisesti lapsiperheille suunniteltu toiminnallinen jumalanpalvelus, joka kestää noin 45 minuuttia. Puuhamessu tehdään yhdessä: leikkien, laulaen, kaikenikäisiä mukaan kutsuen.

Puuhamessu su 25.10. klo 10, Pääskylahden kirkko
Messua toteuttamassa **Kaisa Oittinen** ja **Minna Malinen** sekä lastenhojaajia. Mukana srk:n nimikkolähetit **Eeva-Liisa Rantasuomela** Angolasta ja **Sanna Auvinen** Botswanasta.

Puuhamessu ensimmäisenä adventtina su 29.11. klo 10, Pääskylahden kirkko

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin. Me kuulemme laulua: Hoosianna, Daavidin poika!



Levähdyspaikka Enonkosken kirkossa

Enonkosken kirkko kutsuu hengähtämään hetkeksi arjen kiireiden keskellä. Levähdyspaikka-tapahtumassa kirkossa on tarjolla Sanaa, rukousta ja laulua. Mukana on seurakunnan työntekijöitä. Vuonna 1886 valmistuneen puukirkon tunnelmaan kannattaa tulla tutustumaan kauempaakin.

Levähdyspaikka Enonkosken kirkossa ti 3.11. klo 13, ti 17.11. klo 13, ti 1.12. klo 13 ja ti 15.12. klo 13. Tervetuloa!

Lämmintä ruokaa annoksina mukaan

Savonlinnan seurakuntakeskuksen suosittu yhteisöruokailu Hengen ravintola Leipä on edelleen tauolla koronatilanteesta johtuvien rajoitusten takia. Seurakunnan diakoniatyö ja emännät ovat yhteistyössä kehittäneet Leivän tilalle take away -ruokajakelun. Emäntien valmistamaa herkullista ruokaa voi maanantaisin noutaa annoksina kotiin vietäväksi. Muistathan ottaa oman kassin mukaan.

Maanantaisin klo 13-14

Emäntien valmistamaa ruokaa annoksina kotiin vietäväksi Savonlinnan srk-keskuksen (Kirkkokatu 17) pikkusalissa ja kahviossa.



Kansanmusiikkia Savonrannalla

Savonrantalainen **A. O. Väisänen** oli suomalaisen kansanmusiikin ja suomensukuisten kansojen perinnesävelnäkijä ja tutkija. Hän teki 1900-luvun alkuvuosikymmeninä parikymmentä kenttämatkaa, joilla tallensi noin 6000 sävelmää. Hän julkaisi yli 200 artikkelia kansanperinteestä ja teki kansanmusiikkia tunnetuksi Yleisradion ohjelmasarjalla ”Puolituntia kansanmusiikkia” 1930- ja 40-luvuilla. Yleisradion entinen kanteleella soitettu aikamerkki oli Väisänen keksimä.

Tämän Savonrannan merkittävimmän tiede- ja musiikkimiehen elämäntyötä muistetaan monipuolisessa kansanmusiikkikonsertissa. Väisänen lukemattomilta musiikkimatkoilta kerättyä sävelmistä esittävät **Kirsi Vinkki, Kirsi Ojala, Sirkka Kosonen** ja **Pia Rask**.

A.O. Väisänen 130-vuotisjuhlakonsertti Savonrannan kirkossa su 22.11. klo 16. Vapaa pääsy.

Uuden elämän illat jatkuvat taas

Uuden elämän illoilla on seurakunnassamme jo yli 20 vuoden perinteet. Tuttujen vakiovieraiden lisäksi kutsumme mukaan uusiakin illan viettäjiä. Uuden elämän illassa pääosassa on raamattuopetus, joka sisältää myös arkielämän pohdintaa. Lisäksi kuullaan musiikkia ja rukoillaan yhdessä. Seurakunnan omien työntekijöiden lisäksi mukana on usein vieraita läheltä ja kaukaakin.

Uuden elämän illat vietetään toistaiseksi srk-keskuksen juhlasalissa (Kirkkokatu 17), jossa max. vierasmäärä on 85. Kahvitarjoilua ei järjestetä. Vapaaehtoisilta voi pyytää rukoustukea illan päätteeksi.

Uuden elämän ilta 15.11. klo 16 srk-keskuksen juhlasalissa Vieraana Kaisa ja Timo Tuikkanen Kansan Raamattuseurasta.

Kirkkomusiikkiviikko 25.10.-1.11.

Savonlinnan Kirkkomusiikkiviikko esittelee kirkkomusiikin laajaa kirjoa tuttuun tapaan lokakuun viimeisen viikon ajan. Ohjelmassa on tänä vuonna kaksi messua, kanttoreiden G7-lauluryhmän Gospelgaala 2 sekä sopraano Mari Karjalaisen ja baritoni Heikki Kilpeläisen konsertti, jossa kuullaan oratorioaarioita ja muuta kirkkomusiikkia. Viikon päättää Savonlinnan Orkesteri, solistinaan Matti Turunen. Kaikki Savonlinnan Tuomiokirkossa järjestettävät tapahtumat myös suorina nettiradiolähetysinä osoitteessa savonlinnaseurakunta.fi

Urkumessu MMXX

Tämänvuotinen kirkkomusiikkiviikko alkaa urkumessulla. Urkumessu on ehtoollisjumalanpalvelus, jonka musiikki koostuu lähes yksinomaan urkujensoitosta. Messu noudattelee muuten tavanomaista ehtoollisjumalanpalveluksen järjestystä puhuttuine osineen ja ehtoollisenviettoineen. Kyseessä on perinteisesti yhden säveltäjän säveltämä kokonaisuus, yhteen nivoutuva sarja yleensä pienehköjä urkukappaleita. Urkuri **Minna Raassina** on koostanut MMXX-kokonaisuuden kuitenkin eri aikakausien ja eri säveltäjien teoksista. Urkumessut olivat suosittuja erityisesti 1600-1700-luvuilla Ranskassa. Urkumessu MMXX sisältää osia myös tuolta genren kukoistuskaudelta. Messun liturgina toimii **Jani Lamberg** ja avustavana pappina **Sammeli Juntunen**.

Oratorioita ja ja pyhäinpäivän lauluja

ESMO ry eli Etelä-Savon musiikkiteatteri- ja oopperayhdistys tuli tunnetuksi Aino Ackté -oopperan kantaesityksestä 2017. Yhdistyksen edustamien taiteilijoiden kanssa oli sovittuna pääsiäiskonsertti tälle vuodelle, mutta se jäi toteutumatta. Kirkkomusiikkiviikolle ESMO tuo sopraano **Mari Karjalaisen** ja baritoni **Heikki Kilpeläisen**, jotka esittävät pianotrion kanssa oratorioaarioita ja muita kirkkomusiikin helmiä.

Gospelgaala 2

Viime vuoden kirkkomusiikkiviikolla kuultu Gospel-gaala keräsi runsaasti kehuja ja kiitoksia. Nyt tuo useassa kirkossa kiertänyt kokonaisuus saa jatkoa, kun gospelryhmä G7 tuo ilmoille Gospel-gaala 2:n. Ohjelmassa on jälleen tuttu-

jen klassikoiden lisäksi mm. musikaalimusiikkia ja genren rajojakin kokeillaan. Gospel-gaala 2 muistaa rakastettuja taiteilijoita - ohjelmassa ovat kappaleet Katson sineen taivaan (san. **Vexi Salmi**) sekä Enkeleitä toisillemme (san. ja säv. **Jope Ruonansuu**).

Pyhäinpäivän tilaisuudet

Pyhäinpäivän tilaisuuksissa muistetaan poisnukkuneita. Tilaisuudet järjestetään pääasiassa ulkona, poikkeuksena Ahvensalmen kappelissa vietettävä Sinua en unohda -hetki sekä Tuomiokirkon iltamusiikki.

Uskonpuhdistuksen muistopäivän messu

Kirkkomusiikkiviikon päätöspäivänä vietetään ensin messu klo 10 Tuomiokirkossa. Pyhäpäivä on aiheeltaan uskonpuhdistuksen muistopäivä. Päivän innoittamana messun musiikki on pääasiassa reformaatioajalta. Lisäksi messun saarnana nähdään kirkkoherra Sammeli Juntusen käsikirjoittama näytelmä, joka sijoittuu Lutherin ajan Saksaan. Kanttoreina messussa ovat johtava kanttori Minna Raassina ja kirkkomuusikko-nuorisotyöntekijä **Pia Rask**. Sammeli Juntunen toimii liturgina ja avustavana pappina **Leena Paintola**.

Kirkkomusiikkiviikon päätöskonsertti

Sunnuntai-iltana viikon päätöskonsertissa Savonlinnan Orkesterin solistina laulaa kanttorinakin tunnettu basso **Matti Turunen**. Konsertin ohjelmistossa on virsiä ja hengellisiä lauluja sekä orkesteriteoksia **Joonas Kokkoselta**, **Robert Kajanukselta**, **Jean Sibeliukselta**, **Arvo Pärtiltä** ja **Edvard Griegiltä**. Savonlinnan Orkesteria johtaa **Kari Kropsu**.



ESMO ry eli Etelä-Savon musiikkiteatteri- ja oopperayhdistys tuo Kirkkomusiikkiviikolle baritoni Heikki Kilpeläisen ja sopraano Mari Karjalaisen.



Seurakuntamme kanttoreiden rakastettu Gospelgaala saa Kirkkomusiikkiviikolla jatkoa. Ohjelmassa on tuttujen klassikoiden lisäksi musikaalimusiikkia ja genren rajojakin kokeillaan.

Su 25.10. klo 10 Urkumessu MMXX
Savonlinnan Tuomiokirkossa,
Urkurina Minna Raassina. Vapaa pääsy.

Ma 26.10. klo 18
Oratorioaarioita ja muuta kirkkomusiikkia
Savonlinnan Tuomiokirkossa
Mari Karjalainen, sopraano, Heikki Kilpeläinen,
baritoni. Pianotrio. Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

Gospel-gaala 2
Ti 27.10. klo 18 Savonrannan kirkko
to 29.10. klo 18 Savonlinnan Tuomiokirkko
G7: Minna Malinen, Maria Padatsu, Minna Raassina,
Katariina Kokkonen, Pia Rask ja Sauli Rissanen, laulu.
Aki Padatsu, basso, Joel Järvensivu, rummut ja
Mika Siekkinen, musiikinjohto ja piano.
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

La 31.10. Pyhäinpäivän tilaisuudet
"Sinua en unohda"
klo 13 Ahvensalmen kappelissa.
Kanttori Kari Pykäläinen, pastori Per Lindblad
klo 14.30 Varparannan hautausmaalla
Kanttori Kari Pykäläinen, pastori Per Lindblad
klo 15 Talvisalon hautausmaalla
Kanttori Minna Raassina, pastori Tero Tyni
klo 15 Pääskylahden hautausmaalla
Kanttori Maria Padatsu, pastori Antti Rahikainen.
klo 18 Iltamusiikki Tuomiokirkossa
luetaan vuoden aikana siunattujen nimet.
Kanttori Katariina Kokkonen,
kappalainen Jani Lamberg.

Su 1.11. klo 10
Uskonpuhdistuksen muistopäivän messu
Savonlinnan Tuomiokirkossa
Musiikkia reformaatioajalta, kanttoreina Minna
Raassina ja Pia Rask. Saarnana Luther-näytelmä,
käsikirjoitus: Sammeli Juntunen.

Su 1.11. klo 19
Kirkkomusiikkiviikon päätöskonsertti
Kuin Taivaisiin
Savonlinnan Tuomiokirkossa
Savonlinnan Orkesteri, joht. Kari Kropsu, solistina
Matti Turunen. Liput 20 € / 10 € opiskelija ja lapsi
(alle 16 v.), käteinen ja korttimaksu (debit).



Konsertit nyt myös nettiradiossa

Kirkkomusiikin ystävät ovat jo vuosien ajan toivoneet, että Savonlinnan Kirkkomusiikkiviikon konsertteja voisi kuunnella myös suorana nettiradiolähteyksenä. Suorien lähetysten tekeminen musiikkitapahtumista ei tähän asti ole ollut teknisesti toteutettavissa, mutta Tuomiokirkon äänentoistojärjestelmän uudistuksen ja pienen harjoittelun jälkeen radiointi onnistuu. "Musiikkitilaisuuden lähettäminen suorana nettiradiolähteyksenä poikkeaa esimerkiksi puheisiin painottuvista jumalanpalveluksista hyvin paljon. Jokainen soitin ja jokainen laulaja tarvitsee oman mikityksen ja äänensäädön. Näiden tekeminen puolestaan vaatii aikaa ja osaamista. Nyt meillä on kuitenkin varattu sekä aikaa että resursseja tähän työhön", kertoo johtava kant-

tori **Minna Raassina**. Myös korona-aika vauhditti päätöstä. "Moni riskiryhmäläinen välttää runsaasti yleisöä kokoavia tapahtumia ja nyt voimme tarjota kirkkomusiikkilämyksiä suoraan kotiin."

Myös Rantasalmen nettiradiolähteykset jatkuvat
Jumalanpalvelukset ja nettiradiohartaudet jatkuvat tuttuun tapaan myös Rantasalmen kirkosta. Rantasalmelta lähetetään syksyn aikana myös esimerkiksi hoivalaitoksille tarkoitettuja hartauksia.

Avaa nettiradioyhteys molemmista kirkoista etusivulla savonlinnaseurakunta.fi

Pyhäinpäivä la 31.10.

Enonkosken kappeliseurakunta

Tapahtumat kirkollisissa ilmoituksissa viikolla 44

Kerimäen kappeliseurakunta

klo 10 Pyhäinpäivän messu/palvelus Isossa kirkossa.
Vuoden aikana lepoon siunattujen muistaminen.
Huom. lämmin vaate.

Punkaharjun kappeliseurakunta

klo 18 Pyhäinpäivän iltahartaus kirkkorannassa.
Sytetään kynttilät vuoden aikana kuolleille ja Punkaharjulle
haudatuille seurakunnan jäsenille. Pukeutuminen sään mukaan.

Rantasalmen kappeliseurakunta

klo 17 ja klo 19 Pyhäinpäivän iltakirkot kirkossa. Tilaisuuksissa
luetaan vuoden aikana poisnukkuneiden seurakunnan jäsenten
nimet ja sytytetään muistokynttilä läheiselle.

Savonlinna

klo 10 Jumalanpalvelus Tuomiokirkossa

"Sinua en unohda" -hetket

klo 13 Ahvensalmen kappelissa.

Kanttori Kari Pykäläinen, pastori Per Lindblad

klo 14.30 Varparannan hautausmaalla

Kanttori Kari Pykäläinen, pastori Per Lindblad

klo 15 Talvisalon hautausmaalla

Kanttori Minna Raassina, pastori Tero Tyni

klo 15 Pääskylahden hautausmaalla

Kanttori Maria Padatsu, pastori Antti Rahikainen.

klo 18 Iltamusiikki Tuomiokirkossa

luetaan vuoden aikana siunattujen nimet.

Kanttori Katariina Kokkonen,

kappalainen Jani Lamberg.

Savonrannan kirkkopiiri

klo 10 Jumalanpalvelus kirkossa

Luetaan vuoden aikana siunattujen nimet.



Potilaan ja

raskaiden k ja luopumis

Sairaalasielunhoito auttaa, tukee ja lohduttaa elämän suurimmissa muutoksissa, vakavassa sairastumisessa ja kuolemassa. Itä-Savon sairaanhoitopiiri Sosterin vs. sairaalapappi Jaana Paju ja sisätautien osasto 4 A:n osastonhoitaja Virpi Ala-Vainio kertovat millaista on sairaalasielunhoidon arki Savonlinnan keskussairaalassa.

Sairaalapapin työ tapahtuu keskussairaalassa tai terveyskeskuksen kuntoutusosastoilla. Lisäksi **Jaana** käy kotikäynneillä potilaiden luona ja palveluasumisyksiköissä.

”Suurin osa työstäni on potilaiden ja heidän läheistensä kanssa olemista. Lisäksi vierailen ryhmissä ja ohjaan sielunhoidollisia ryhmiä, pidän hartauksia ja ehtoolliskirkkohetkiä. Olen myös Sosterin henkilöstöä varten. Ennen kaikkea olen kuuntelija ja rukoilija: potilaille, omaisille, hoitohenkilökunnalle”, Jaana kuvailee työtään.

Sairaalasielunhoito kohtaa potilaan henkiset ja hengelliset tarpeet

Osasto 4 on laajasti sisätautierikoisalaan keskittyvä 20 vuodepaikan osasto. Osastonhoitaja **Virpi Ala-Vainion** mukaan sairaalasielunhoidon mahdollisuutta tarjotaan osastolla hyvin monenlaisissa tilanteissa.

”Meillä on kuukausittain saattohoitotilanteita, mutta sairaalasielunhoidosta ei suinkaan haeta tukea ainoastaan kuoleman lähetessä”, Virpi Ala-Vainio kertoo. ”Ohjaamme potilaita juttelemaan sairaalapapin kanssa esimerkiksi sen jälkeen, kun potilas on saanut pelottavan diagnoosin tai tiedon pidempiaikaisen sairauden pahenemisesta. Tarve keskustelulle voi syntyä myös aivan muusta kuin itse sairaudesta, esimerkiksi elämäntilanteen äkillisistä muutoksista. Sairaalasielunhoito on luonteva osa sitä henkisen tuen kokonaisuutta, mitä voimme potilaalle tarjota. Sairaalasielunhoidossa merkittävää on se, että henkisen tuen lisäksi huomioiduksi tulevat myös hengelliset tarpeet. Jo hoitajakoulutuksessa opetetaan, että ne ovat yksi tärkeä tarve muiden joukossa.”



... omaisten tukena

Kysymysten äärellä sen hetkellä

Keskustelussa annetaan tila potilaan omalle hengellisyydelle

Potilaan hengellisyys kohdataan aina hänen ehdoillaan, hänen tarpeistaan lähtien. "Voidaan puhua elämästä yleisesti, muutoksista, joita potilaalle on tapahtumassa, ja pohtia mikä auttaa, mistä hän saa turvaa ja toivoa", Jaana kertoo. "Potilaan ei tarvitse omaksua minun hengellisyyttäni, vaikka viitekehysten luonnollisesti on kristinusko", hän muistuttaa. "Sairaalapapilla on asiantuntijuutta hengellisyyteen ja eksistentiaalisuuteen ihan yleisellä tasolla ja voin olla tukena potilaan omalle hengelliselle pohdinnalle. Keskustelua käydään sen mukaisesti, millaista hänen hengellisyytensä on. Keskustelu voi hyvin olla myös se hetki, kun ihminen vasta kysyy itseltään, mihin hän uskoo. Rukous on kuitenkin hyvin monelle lohtua ja toivoa tuova asia."

Sielunhoitopolku ulottuu jopa elämän rajan yli

Oman elämän rajallisuuden kohtaaminen on hetki, jolloin kaikki tuttu ja turvallinen voi menettää merkityksensä. Kuolema voi herättää pelottavia tunteita: oman uskon epäilyä, itsesyytöksiä, kauhuaakin. Näissä kaikissa sairaalapappi on potilaan ja omaisten tukena, täydentäen hoitohenkilökunnan osaamista. Papin saa Sosterissa hädän hetkellä paikalle nopeasti.

"Vien ehtoollisen sitä toivovalle ja rukoilen kuolevan ihmisen ja hänen läheistensä kanssa", Jaana kuvailee. "Saamme yhdessä heille rakasta ihmistä esimerkiksi laulamalla virsiä, rukoilemalla ja pyytämällä siunausta elämän rajan lähellä olevalle. Joskus potilaalla ei enää ole voimia sanoille ja keskustelulle, mutta hän toivoo sairaalapapin luokseen. Silloin voin vaikkapa laulaa hengellisiä lauluja, lukea runoja ja Raamatun tekstejä tai istua hiljaa vierellä."

Sairaalapapin työssä sielunhoito ulottuu elämän rajan yli. "Toimitan sairaalan kappelissa vainajan siunauksia", Jaana kertoo. "Jos vainaja siunataan jossain muussa kappelissa, voin silti toimittaa pyydettyä lyhyen saattohartauden sairaalan kappelissa omaisten läsnäollessa, kun menehtynyttä läheistä lähdetään saattamaan eteenpäin sairaalan tiloista. Siinä pyydetään surevallekin voimaa ja lohtua Jumalalta."

Muistutus toivosta

Vaikka sairaalapapin puoleen käännytäänkin yhä useammin jo sairauden alkuvaiheessa tai muun tuen tarpeessa, hänen kohtaamisensa sairaalassa muistuttaa sekä potilaita että hoitajia toivosta, joka kantaa. "Vaikka lääketiede joutuu myöntämään, että toivoa ei enää ole, sairaalapappi muistuttaa meitä siitä, että sitä on edelleen", Virpi Ala-Vainio kiteyttää.

"Uskon näkökulmasta sellaista tilannetta ei olekaan, missä mitään ei voitaisi enää tehdä. Jumalassa on toivoa silloinkin, kun sairaus on uuvuttanut ihmisen kuoleman rajalle ja elämä tässä ajassa on päättymässä", Jaana rohkaisee. ■

Tarvitsetko tukea?

Oma tai läheisen sairastuminen muuttaa arjen. Sinulla on mahdollisuus puhua mieltäsi painavista asioista luottamuksellisesti sairaalapapin kanssa ja pyytää rukousta tai ehtoollista.

Sairaalapappiin saa yhteyden Sosterin hoitohenkilökunnan kautta, puhelimitse p. 044 417 3285 ja sähköpostilla jaana.paju@sosteri.fi

Sairaalsielunhoito Suomessa

Suomessa on yli sata sairaalapappia. He ovat seurakuntien työntekijöitä, mutta työskentelevät terveyden- tai sosiaalihuollon yksiköissä: sairaaloissa, kotisairaaloissa, palveluasumisen yksiköissä ja avohoidossa. Kirkkohallituksen diakonian ja sielunhoidon asiantuntija **Virpi Sipola** kertoo, millaista on sairaalsielunhoito tänä päivänä.

Milloin sairaalapapin puoleen voi kääntyä?

"Sairaalapapin kanssa voi keskustella kaikista arjen asioista tai esimerkiksi silloin, kun on saanut tiedon vakavasta sairaudesta ja haluaa keskustella. Tai kun tulevat hoidot tai leikkaus pelottavat. Palliatiivisessa hoidossa ja saattohoidossa sairaalapappi on potilaan ja omaisten tukena. Usein hän on se henkilö, jonka kanssa kuolemasta ja siihen liittyvistä asioista voi keskustella. Sairaalapappi osallistuu myös kriisitilanteiden ja suuronnettomuuksien jälkihoidon ja on terveydenhuollon henkilökunnan tukena sekä hoitotyön arjessa että työyhteisön kriiseissä."

Edellyttääkö sairaalsielunhoidon saaminen kirkkoon kuulumista tai uskoa?

"Sairaalapapit ovat ihan kaikkia varten. Sairaalapappi kunnioittaa potilaan vakaumusta ja työskentelee asiakaslähtöisesti, potilaan tarpeista käsin. Sairaalapappi on eksistentiaalisten, henkisten, hengellisten ja eettisten kysymysten asiantuntija. Hengellisyys on käsitteenä laajempi kuin uskonto. Hengellisyysnäkökulma avaa mahdollisuuden keskustella kaikkia ihmisiä koskettavista teemoista riippumatta potilaan, läheisen tai hoitohenkilökuntaan kuuluvan uskontokunnasta. Osana keskustelua voi olla rukous, ehtoollisen vietto ja Herran siunauksen välittäminen. Potilaan toiveesta sairaalapappi kutsuu paikalle potilaan oman uskonnollisen yhteisön edustajan."

Millä tavoin sairaalsielunhoito voi auttaa potilasta ja omaisia?

"Kansainvälisten tutkimusten mukaan henkisen terveyden huomioiminen ja sitä tukeva hoito-orientaatio, lisää arvokkuuden kokemusta, tukee toivoa, vahvistaa luottamusta ja yhteyden kokemusta toisiin ihmisiin, vaikuttaa myönteisesti läheissuhteisiin ja lisää elämän merkityksellisuuden kokemusta. Hyvä henkinen terveys on voimavara, jonka avulla ihminen voi selvitä fyysisestä ja psyykkisestä sairaudesta tai niiden kanssa. Sillä on vaikutus myös kokemukseen saadusta hoivasta.

Sairaalsielunhoitotyö tukee henkistä terveyttä, mikä puolestaan vaikuttaa ihmisen kokemukseen elämänlaadusta ja hyvinvoinnista. Koettu elämänlaatu puolestaan vaikuttaa siihen, millä tavalla ihminen kokee sairauden, ja millaisia merkityksiä hän sairautelleen antaa. Sairaalsielunhoidon arvot ovat pyhän kunnioitus, vastuullisuus, oikeudenmukaisuus ja totuudellisuus. Jokainen ihminen kohdataan ainutlaatuisena, arvokkaana yksilönä, vakuumusta kunnioittaen. Sairaalsielunhoitaja rohkaisee toivoon kohtaamalla ihmisiä sensitiivisesti, läsnä ollen ja kiireettömästi."



Kotikäynnille lähdetään usein ruokakassin kanssa. Ruoka voi olla seurakunnan emäntien laittamaa tai seutumme yritysten lahjoittamaa.



Diakoniapäivystyksessä on aina aikaa myös kuuntelemiselle. Henkinen ja hengellinen tuki on tärkeä osa perheiden auttamista.



Seurakunnan emännät ovat valmistaneet herkullisia ruoka-annoksia eri tilanteissa jaettaviksi. Ruokalistalla mm. nakkikastiketta.



Perhekerhoissa diakoniatyöntekijät ovat koko perheen tukena: juttuseuraa aikuisille, leikkejä ja puuhaa lapsille.

Diakoniatyöntekijät lapsiperheiden tukena:

"Vanhemmat tekevät maailman tärkeintä työtä"

Viime kevät kasvatti diakonia-avun tarvitsijoiden määrän seudullamme noin kaksikertaiseksi*. Lomautukset lisäsivät taloudellisen tuen tarvetta, etäkoulu kuormitti perheiden taloutta ja henkisen tuen tarve nousi voimakkaasti. Tällä hetkellä diakoniatyön asiakkaista noin viidennes on lapsiperheitä. Diakoniatyö tahtoo vahvistaa perheiden hyvinvointia kaikin tavoin. Seurakunnassamme työskentelee yhdeksän diakoniatyöntekijää. Tässä jutussa Päivi, Marja, Juha, Jukka ja Raija kertovat työstään perheiden parissa.

Yksi kevään aikana kasvaneista asiakasryhmistä oli lapsiperheet. "Lomautukset ja työpaikkojen menetykset iskivät kovaa juuri perheellisiin. Perheet kääntyvätkin diakoniatyön puoleen useimmin taloudellisten ongelmien takia. On lasten harrastustoimintaan liittyviä menoja, yllätyksenä tulleita isoja laskuja, vaikeuksia selvitä asumiskuluista ja niin edelleen. Myös erotilanne tai vakava sairastuminen saattavat horjuttaa taloutta", kuvailee diakoniatyöntekijä **Jukka Rahikainen**. "Viime keväänä etäkouluun siirtyminen kasvatti monessa perheessä ruokamenoja niin paljon, että tuen tarve tuli ajankohtaiseksi."

Diakoniapäivystyksessä tilannetta aletaan selvittää

Diakoniatyöntekijät päivystävät lähes kaikkina arkipäivinä sekä kaupungin alueella että kappeliseurakunnissa ja kirkkopiirissä. "Diakoniapäivystyksessä asiakkaan tilannetta aletaan selvittää: Onko kyse taloudellisesta ahdingosta, henkisen ja hengellisen tuen tarpeesta, arjen avun puutteesta tai esimerkiksi yksinäisyydestä", kertovat diakoniatyöntekijät **Päivi Kupiainen** ja **Marja Mustonen**. "Kaikkia haasteita ei yleensä yhden käynnin puitteissa pystyttyä ratkaisemaan, mutta keskustelu, kuulluksi tuleminen ja tieto eri avustumahdollisuuksista luo asiakkaalle toivoa ja valoa raskaaseenkin elämäntilanteeseen."

"Diakoniatyöntekijän kanssa on turvallista puhua ihan mistä vaan."

Perheille on yhteiskunnassa tarjolla runsaasti tukea. Diakoniatyö onkin usein tilapäisen, akuutin avun ja tuen tarjoaja yhteiskunnan virallisen järjestelmän rinnalla. "Tärkeintä on kokonaisvaltainen apu", kertoo diakoniatyöntekijä **Raija Nuoppinen**. "Voimme tehdä maksuosituksia elintarvikeliikkeisiin. Päivystyksestä voidaan antaa mukaan pakasteruokaa tai -leipää. Jos kyse on suuremmista talousongelmista, haemme asiakkaille avustuksia eri tahoilta tai perustamme täsmäkeräyksen Kotimaanapu.fi -palveluun."

Talouteen liittyvien huolien lisäksi vastaanotoilla näkyy vanhempien uupumus. "Moni vanhempi on tänä päivänä henkisesti kovilla. Diakoniatyöntekijän kanssa on aina mahdollista puhua myös muista kuin niistä taloudellisista ratkaisuista tai arjen järjestelyistä", Jukka Rahikainen muistuttaa. "Olemme vaitiolovelvollisia seurakunnan työntekijöitä ja keskustelut kanssamme ovat turvallisia ja luottamuksellisia - asiakkaan vakaumuksesta riippumatta. Hengellisistä asioista keskustellaan, jos asiakas niin toivoo. Kysymme myös, saako asiakkaan puolesta rukoilla. Melkeinpä kaikki vastaavat kyllä."

"Tervetuloa rohkeasti keskustelemaan kanssamme elämän eri kysymyksistä. Ei niin pientä, eikä niin suurta asiaa, ettei meihin voi ottaa yhteyttä. Olemme elämän arjen kanssa tuttuja. Mikään inhimillinen ei ole vierasta diakoniassa. Kaikki lapset ja nuoret ovat yhteisiä lapsiamme ja nuoriamme. Kasvatusvastuumme on yhteinen", seurakuntamme diakoniatyöntekijät rohkaisevat. ■

*Tilanne maaliskuussa vuoden kahteen ensimmäiseen kuukauteen verrattuna

Ota yhteyttä!

Tarvitsetko tukea tai apua?
Diakoniatyöntekijät päivystävät puhelimitse:

Savonlinna kaupunki

ma, ti, to ja pe klo 9-12 p. 044 555 2579

Enonkoski

ma-pe klo 8-16 p. 040 865 5653

Kerimäki

ma-pe klo 8-16, p. 050 540 6114

Punkaharju

ma-pe klo 8-16 p. 050 310 0193

Rantasalmi

ma-pe klo 8-10, p. 040 838 5412

Savonranta

ma-pe klo 8-16, p. 044 755 0152

Syömäään!

Maanantaisin klo 13-14

Seurakunnan emäntien valmistamaa ruokaa annoksina kotiin vietäväksi Savonlinnan seurakuntakeskuksen (Kirkkokatu 17) pikkusalissa ja kahviossa. Otathan mukaan oman kassin.

SYSSLOMALAISTEN PERHELUISTELU

Lauantaina 24.10. klo 9-13

Talvisalon Harjoitusjäähallissa
Savontie 3, 57170 Savonlinna

Tervetuloa luistelemaan ilmaiseksi koko perheen voimin! Luisteluvälineitä on lainattavissa paikan päällä, jos omat välineet puuttuvat. Hallin ulkopuolella puuhakasta ohjelmaa kaiken ikäisille.

Tarjolla pienet luisteluvaivat.

Tapahtuma toteutetaan Yhteisvastuu 2020 -keräyksessä kotiseurakunnalle osoitetuilla varoilla. Vuoden 2020 Yhteisvastuukeräys tukee vanhemmuutta meillä ja maailmalla teemalla "Sinä riität!"



Noudatamme suositusta kasvomaskien käytössä.
Muistetaan myös turvavälit.



Haluatko tukea diakoniatyötä?
Tee verkkolahjoitus osoitteessa Kotimaanapu.fi

Elämänmenot

KASTETUT

Viikko 37 Elsa Noora Makkonen, Jesper Oliver Punnonen, Joel Frans Johan Punnonen, Vili Kasper Väisänen (Kmäki) **Viikko 38** Santeri Viljo Tapio Hirvonen, Emil Joonatan Loikkanen (Rsalmi), Sulo Armas Kalevi Pirinen **Viikko 39** Miro Juha Iivari Airas (kirkko ja lehti/netti ok, mutta ei kastepuuhun), Elias Aleks Viinanen **Viikko 40** Miko Cristian Kanerva (Kmäki), Patrik Kalle Penanen, Venni Olavi Virkki **Viikko 41** Nette Linda Maria Karjalainen, Eelis Voitto Mikael Valttonen (Ekoski), Aada Aleksandra Virolainen (Kmäki) **Viikko 42** Tomas Aatos Ilmari Asikainen, Liisa-Linnea Maria Auvinen (Rantasalmi), Eeli Onni Antero Meinander, Taimi Tyyne Ilona Saramäki (Ekoski).

AVIOLIITTOON AIKOVAT

Viikko 37 Jarmo Olavi Luostarinen ja Sari Susanna Maaranen **Viikko 40** Janne Jyri Tapio Naukarinen & Hanna Maarit Kosonen (Pharju)

KUOLLEET

Viikko 37 Katri Elisabet Malinen 95v, Eila Irene Laukkanen 94v, Alli Sofia Käyhkö 90v (Sranta), Irja Annikki Relander 90v, Aulis Mikael Karvinen 81v (Sranta), Harri Helmer Auravuo 76v, Hannu Tapio Väänänen 75v (Rsalmi) **Viikko 38** Hannes Paavali Laamanen 105v (Kmäki), Tyyne Kosonen 102v, Pertti Eino Antero Nousiainen 86v, Pauli Pentti Artturi Ahola 85v (Kmäki), Erkki Ilmari Härkönen 84v, Maila Anneli Taiponen 81v, Tarmo Kalevi Makkonen 78v (Rsalmi), Terttu Hannele Turunen 60v **Viikko 39** Kerttu Unelma Auvinen 95v, Kauko Kalervo Karvinen 88v (Kmäki), Uuras Antti Hintsanen 87v, Leena Irmeli Mälkiä 84v (Ekoski), Terho Kalevi Peräsalmi 71v (Kmäki) **Viikko 40** Sipri Mielikki Hilapuu 95v, Helmi Annikki Tanskanen 94v, Eila Edit Hirvonen 90v, Sirkka Liisa Seppänen 89v, Hilikka Orvokki Lyytikäinen 87v, Maunu Antti Paajanen 85v (Kmäki), Liisa Katriina Karhu 83v (Rsalmi), Juha Urho Ilmari Airas 67v (Ekoski) **Viikko 41** Aira Lea Tellervo Tynkkynen 101v (Pharju), Saima Heleena Söderlund 92v, Aatto Juhani Valkokivi 88v, Irma Elina Muhonen 87v, Meeri Maria Solonen 85v, Kyösti Asarias Halonen 83v, Aino Marjatta Geppert 78v, Vesa Ensio Rauhala 63v **Viikko 42** Hilikka Maria Karjalainen 85v (Kmäki), Pentti Matti Loponen 85v, Raimo Seppo Kalevi Kukkonen 82v, Asta Riitta Maria Törn 81v, Eero Sakari Luukkanen 80v, Toive Lahja Kaarina Mustonen 80v (Ekoski), Hannu Taavetti Laamanen 79v (Pharju), Sirpa Sisko Helena Lintunen 66v, Petri Kalevi Kosonen 54v (Pharju), Jarmo Taneli Sallinen 35v



Parisuhdeviikon avajaisissa perehdytään perheen ja parisuhteen juridiikkaan

Mistä olisi hyvä sopia ennen avo- tai avioliiton solmimista? Tai entä jos tuleekin ero? Kuinka lasten asioista sovitaan niin, että hyvä perhe-elämä jatkuu uudessa tilanteessa? Savonlinnan perheasiain neuvottelukeskus järjestää Valtakunnallisen parisuhdeviikon avajaiset 9.11. Tarjolla on tuhti tietopaketti perheen ja parisuhteen juridiikasta. Luennoimaan saapuu Elatusvelvollisten Liitto ry:n puheenjohtaja Ahti Hurmalainen.

Valtakunnallista parisuhdeviikkoa vietetään 9.-15.11.2020 teemalla "Pidä hyvää huolta parisuhteestasi". Savonlinnan perheasiain neuvottelukeskus järjestämässä avajaistapah-tumassa keskitytään siihen, miten parisuhteen ja perheen ongelmatilanteisiin voidaan varautua jo etukäteen. Asiantuntijaksi saapuu Elatusvelvollisten Liitto ry:n puheenjohtaja **Ahti Hurmalainen**. Illan keskeisiä aiheita ovat avo- tai avioliiton solmimiseen liittyvät sopimukset ja eron jälkeen vahvistettavat sopimukset. Illan päätteeksi Hurmalainen esittelee 2019 uudistuneen lastenhuoltolain pääkohdat.

"Tilaisuus sopii hyvin kaikille, sekä työn puolesta näitä tietoja tarvitseville että kansalaisille. Avo- tai avioliittoa solmittaessa mielessä on elämänmittainen matka, mutta vuosittain meillä tapahtuu 14 000 eroa. Eron liittyvien kysymysten selvittäminen etukäteen helpottaa prosessia."

Lapsella on oikeus molempiin vanhempiin

Suomessa on noin 110 000 kahden kodin lasta, jotka asuvat lähes yhtä paljon kummankin vanhemman luona. Uudistunut lastenhuoltolaki takaa eron jälkeen lapselle oikeuden kumpaankin vanhempaan ja vanhemmille EU-direktiivin mukaisen oikeuden perhe-elämään. Monet asiat määrätään nyt laissa, eikä niistä ole tarpeen eikä usein mahdollistakaan lähtä riitelemään oikeusteitse.

"Jo aiemmin joka seitsemäs erolapsi oli vuoroviikoin vanhempiensa luona. Järjestely ei aiemmin onnistunut, jos toinen vanhempi vastusti sitä. Nyt vuoroasuminen on mukana laissa. Uutta ovat myös säännökset kummankin vanhemman velvollisuudesta myötävaikuttaa tapaamisten toteuttamiseen ja velvollisuus ilmoittaa muutosta toiselle vahemmalle noin kolme kuukautta aikaisemmin. Laissa on myös määritelty velvollisuus vaalia lapselle tärkeitä muita ihmissuhteita. Myös lapsen oikeus ilmaista itseään parani."

Uudistunut laki on Hurmalaisen mukaan edelleen aika uusi asia jopa monelle asiamiehelle, kärjätuomarille ja muillekin asian parissa työskenteleville ja hän kannustaakin kaikkia neuvoja tarvitsevia ja asiasta kiinnostuneita nyt kuulolle. "Uusi laki teki monista menettelyistä järkevempiä ja nopeampia. Tärkeintä on että vanhemmat voivat olla lapsilleen isä ja äiti ilman jatkuvia riitoja", Hurmalainen korostaa. ■

Ohjelma

**Ma 9.11. klo 17-20,
Savonlinnan srk-keskuksen juhlasali
Kirkkokatu 17**

**Avaus ja Elatusvelvollisten Liitto ry esittely
Alustus aihealueeseen**

Elatusvelvollisten Liitto ry: pj. Ahti Hurmalainen

**Parisuhdeviikon avaus ja
Savonlinnan perheasiain keskuksen esittely
Johtava perheneuvoja Ulla Juntunen.**

**Mitä tulee muistaa, kun mennään
parisuhteeseen; avioehto, sukunimen valinta,
avoliitto/avioliitto, sopimukset eron varalta jne**

Tauko klo 18-18.10

**Vahvistettavat sopimukset eron jälkeen;
lasten asuminen, huolto, tapaamiset ja elatus
Ahti Hurmalainen**

Uuden lapsenhuoltolain 1.12.2019 esittelyä

Loppusanat

Osallistujille jaetaan Elatusvelvollisten
Liitto ry:n uusi ero-opas

Tilaisuuden jälkeen voi jäädä keskustelemaan
ja kysymään neuvoa.

Tapahtumassa noudatetaan voimassa olevaa suosittua kasvomaskien käytöstä. Juhlasalissa turvavälien mukainen max.henk.määrä 85, pikkusalissa 27 ja kahviossa 20.

Elatusvelvollisten Liitto lastensuojelu- ja edunvalvontajärjestö, joka pyrkii turvaamaan lapsen oikeudet huoltoon ja tapaamisoikeutta määrättäessä sekä vaikuttaa siihen, ettei elatusvelvollisen ja lähivanhemman toimeentuloa vaaranneta eikä tapaamisoikeutta häiritä. Liitto pyrkii vaikuttamaan lainsäädäntöön ja perhepolitiikkaan niin, että molemmat vanhemmat huomioidaan paremmin, ja että sopimukset lapsen asioista ovat oikeudenmukaisesti laadittuja. Liitto lujittaa toiminnallaan lasten ja vanhempien välisiä siteitä sekä vanhempien välistä yhteistoimintaa myös eron jälkeen. Liitolla on 17 jäsenyhdistystä. Merkittävin tukija on Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA).



Seuranasi
somessa

**Kohtaamisia ja kokoontumisia rajoitetaan,
mutta onneksi voimme fyysisen yhdessäolon
lisäksi kohdata toisiamme sosiaalisessa mediassa.**

Tervetuloa seuraajaksi:

Facebook.com/savonlinnansrk

Facebook.com/enonkosken-kappeliseurakunta

Facebook.com/kerimaenkappeli

Facebook.com/punkaharjun-kappeliseurakunta

Facebook.com/rantasalmenkappeliseurakunta

Facebook.com/savonrannankirkkopiiri

Facebook.com/savonlinnan-seurakunnan-lapsi-
ja-perhetyö

Facebook.com/savonlinnansrkvarkkarit

Ohjeita tilaisuuksiin osallistuville

Seurakunnan tilaisuuksissa on voimassa vahva maskisuositus. Maskia ei tulisi käyttää uudelleen sen jälkeen, kun se on riisuttu. Siksi ehtoolliselle tulevia pyydetään ottamaan mukaan kaksi maskia: Ensimmäisen maskin voi riisua ehtoolliselle tullessaan (alttarialueella roska-astia). Uusi maski laitetaan kasvoille ehtoollisen jälkeen. Tilaisuuksissa noudatetaan 1-2 m turvavälejä. Kirkkojen max. vierasmäärät: Tuomiokirkko 260, Kerimäen talvikirkko 40 ja iso kirkko 300, Rantasalmen kirkko 190, Enonkosken kirkko 125, Savonrannan kirkko 200, Punkaharjun kirkko 30, Pääskylahden kirkko 40. Muiden tilojen rajat tapahtumakutsuissa. Muistetaan myös hyvä käsihygieniä ja yskimistä koskeva ohje.

Kiitos kun noudatat suosituksia!

Savonlinnan tuomiokirkkoseurakunta

Kirkkoherra Sammeli Juntunen p. 044 776 8016

Jumalanpalvelus Tuomiokirkossa su klo 10

Raamattuluento ja ehtoollinen keskiviikkoisin Tuomiokirkossa klo 19

Arkimessu torstaisin Pääskylahden kirkossa klo 10.30

Su 25.10. klo 10 Urkumessu MMXX Tuomiokirkossa.

Messu osa Kirkkomusiikkiviikon ohjelmaa.

Su 25.10. klo 10 Puuhamessu, Pääskylahden kirkko. Mukana srk:n nimikkolähetäjä

Eeva-Liisa Rantasuomela Angolasta. Myös su 29.11.

Su 25.10. klo 13 Oravin sanajumalanpalvelus, rukoushuone.

La 31.10. klo 10 Pyhäinpäivän jumalanpalvelus, Tuomiokirkko.

Su 1.11. klo 10 Uskonpuhdistuksen muistopäivän messu, Tuomiokirkko.

Messu osa Kirkkomusiikkiviikon ohjelmaa.

Ke 4.11., 11.11. ja 18.11. klo 17 Rippikoulun opetusmessu, Tuomiokirkko.

Su 8.11. klo 16 Iltapäiväkirkko, Pääskylahden kirkko.

Ma 9.11 klo 12 Suomen raamattuopiston päiväseurat, Säämingin srk-talo.

Pe 13.11. klo 18 Sinkkuilta, srk-keskuksen pikkusalin kahvio.

Su 15.11. klo 10 Inkerin piispan messu, Tuomiokirkko ja Inkeri-juhla, srk-keskus.

Su 15.11. klo 16 Uuden elämän ilta, srk-keskus juhlasali.

Enonkosken kappeliseurakunta

Aluekappalainen Pekka Auvinen p. 044 776 8050

Jumalanpalvelus su klo 10, ellei toisin mainita

Pyhäinpäivän tapahtumat Enonkoskella viikon 44 kirkollisissa ilmoituksissa

Su 1.11. Ei jumalanpalvelusta.

Pe 6.11. klo 15 Nuortenilta Enonkosken srk-talo

Ke 18.11. klo 18 Sanan ja rukouksen ilta kirkossa.

Kerimäen kappeliseurakunta

Aluekappalainen rovasti Toivo Loikkanen

p. 050 540 6111.

Jumalanpalvelus su klo 10, ellei toisin mainita

Tiistaitupa tiistaisin klo 11-12.30 srk-kodilla.

Nuortenillat lauantaisin 31.10.-5.12. klo 17, srk-koti, nuorisotila

La 31.10. klo 10 Pyhäinpäivän messu/palvelus Isossa kirkossa.

Vuoden aikana lepoon siunattujen muistaminen. Huom. lämmin vaatetus.

Su 8.11. klo 10 Isänpäivän perhemessu, Talvikirkko. Messun jälkeen nokipannukahvit ja isien muistaminen kirkonmäellä.

Su 22.11. klo 16 Tuomasmessu, Talvikirkko.

Punkaharjun kappeliseurakunta

Aluekappalainen Sari Vauhkonen p. 050 310 0190.

Jumalanpalvelus su klo 10, ellei toisin mainita

La 31.10. klo 18 Pyhäinpäivän iltahartaus kirkkorannassa. Sytytetään kynttilät

vuoden aikana kuolleille ja Punkaharjulle haudatuille seurakunnan jäsenille.

Pukeutuminen sään mukaan.

Ke 4.11. ja To 5.11. klo 17.30 Punkaharjun alueen rippikoulun opetusmessut,

kirkko. Riparilaisten lisäksi kirkkoon mahtuu max.10 hlö.

Su 15.11. klo 16 Jumalanpalvelus, kirkkorannassa. Pukeutuminen sään mukaan.

Myrskyn tullen kirkossa.

To 19.11. klo 19 Savonlinna-kvartetin konsertti - Ranskalainen Ilta, srk-talo.

Liza Ivleva, piano. Liput 15€ / 5€ lapset ja opiskelijat.

Rantasalmen kappeliseurakunta

Vs. Aluekappalainen Suvi Leppänen 044 776 8036

Jumalanpalvelus su klo 10, ellei toisin mainita

La 31.10. klo 17 ja klo 19 Pyhäinpäivän iltakirkot, kirkko. Tilaisuuksissa luetaan

vuoden aikana poisnukkuneiden seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään

muistokynttilä läheiselle.

Su 1.11. klo 10 Rantasalmen alueen rippikoulujen opetusmessu, kirkko.

Savonrannan kirkkopiiri

Johtava kappalainen Leena Paintola 044 776 8034

Johtava pastori Henrik Koponen virkavapaalla 15.10.-31.3.

Su 25.10. klo 16 Lähetyksen kirkkopyhän messu, kirkko. Lähetyspiiri srk-kodilla.

Pe 30.10. klo 18 Nuortenilta, Vanhis. Myös pe 13.11. ja 27.11.

La 31.10. klo 10 Pyhäinpäivän jumalanpalvelus, kirkko. Luetaan vuoden aikana

siunattujen nimet.

Su 8.11. klo 10 Perhekirkko, kirkko, jonka jälk. take away -ruokailu srk-kodilta.

Varaa mukaan otettavat aterianne ennakkoon 2.11. menn. Ilmoita ruoka-aine-

allergiat sekä aikuisten ja lasten määrä p. 044 755 0154.

Su 15.11. klo 13 Messu, kirkko.

Diakoniatyö päivystää

Tarvitsetko tukea tai apua arjessa jaksamiseen?

Diakoniatyöntekijät päivystävät puhelimitse:

Savonlinna kaupunki ma, ti, to ja pe klo 9-12 p. 044 555 2579

Enonkoski ma-pe klo 8-16 p. 040 865 5653

Kerimäki ma-pe klo 8-16, p. 050 540 6114

Punkaharju ma-pe klo 8-16 p. 050 310 0193

Rantasalmi ma-pe klo 8-10, p. 040 838 5412

Savonranta ma-pe klo 8-16, p. 044 755 0152



Haluatko tukea diakoniatyötä?
Tee lahjoitus osoitteessa Kotimaanapu.fi

Lähetystyön tapahtumia

Pe 23.10. klo 11-13 Punkaharjun srk-talo. Kaalikeittoa omiin astioihin ja nokipannukahvit & pullaa lähetyksen hyväksi. Huom! Tapahtuma ulkona.

Su 25.10. klo 16 Messu lähetyksen merkeissä Savonrannan kirkossa.

Messun jälkeen lähetyspiiri srk-kodilla. Mukana Aatto Lamminpää.

Su 25.10 klo 17 Lähetystilaisuus Tuomiokirkossa.

Mukana SLS:n nimikkolähetimme Auvinen, Huhta ja Rantasuomelat.

Lähetyssoppi Sääminginkatu 4, ti ja to klo 13-18

Lähetyssoppi Kerimäen srk-kodilla ti klo 9-12. Muina aikoina Kerimäen

soppi avoimena sopimuksesta. Ota yhteyttä lähetyssihteerin Anniin,

p. 050 540 6100. Lähetyssopesta laadukkaita käsitöitä itselle tai lahjaksi.

Tue lähetystyötä ostamalla Sopen tuotteita!



Nokipannukahvit tarjolla (säävaraus)

Pe 23.10. klo 11-13 Punkaharjun srk-talo, Oikotie 10

To 29.10. klo 16-18 Säämingin srk-talon sisäpiha, Sääminginkatu 4

Ti 3.11. klo 15-17 Enonkoski, Salen piha, Säästötie 2

Operaatio Joulun lapsi vie jouluiloa Romanian, Moldovan ja Viron lapsille paikallisten seurakuntien kautta.

1. Nouda lahjapakettiaihio Lähetyssopesta (Sääminginkatu 4) ti ja to klo 13-18.

2. Pakkaa laatikkoon lelu ja muita lapselle sopivia tavaroita.

3. Palauta laatikko Lähetyssopeen 16.-23.11.

4. Voit lahjoittaa myös virtuaalipaketin osoitteessa patmos.fi/joulunlapsi



Tervetuloa perhekerhoon!

Kerhossa tavataan toisia perheitä, askarrellaan, leikitään ja vietetään yhteinen hartaushetki.

Enonkoski ti klo 9-11 srk-talo, Kirkkotie 2

Kellarpelto ti klo 9.15-11.15 srk-koti Aapelintie 7

Kerimäki to klo 9.30-11.30 srk-koti Urheilukuja 2

Miekkoniemi to klo 9.15-11.15 srk-koti, Ilokallionkatu 4

Nousulan kylätalo ti klo 9.30-11.30 Koivumäentie 3

Pihlajaniemi to klo 9.15-11.15 srk-koti Nuottamiehentie 2

Punkaharju ti klo 9.30-11.30 srk-talo, Oikotie 10

Pääskylahti ke 18.11./2.12./9.12. klo 9.15-11.15

srk-talon alakerta, Kaartilantie 62

Rantasalmi ke klo 9.30-11.30 srk-talo, Kirkkotie 3

Savonranta to klo 9-11 srk-koti Pappilantie 17

Savonlinnan srk-keskus

Kirkkokatu 17, käynti parkkipaikan puolelta, D-ovi

Perhekerho ti klo 9.15-11.15

Vauvakerho ke klo 13.00-14.30

Iltaperhekerho to klo 17.30-19.00, p.044 776 8073

Huom: Iltaperhekerhoon ilmoittautuminen.

Lähetä nimesi ja perheestäsi osallistuvien henkilöiden kokonaismäärä

tekstiviestillä kerhon numeroon viim. 1,5 h ennen kerhon alkua.

Vastauksena saat viestin, onko kerhossa tilaa.